

บทที่ 14

ชนกลุ่มน้อย

ฤทธิ์พรวน พรีดี

คำว่า “ชนกลุ่มน้อย” (minority group หรือ minorities บางทีใช้คำว่า “ชนต่างด้วยเชื้อชาติ”) แทน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเลียงการเกิดความรู้สึกว่าชนกลุ่มน้อยเป็นกลุ่มชนที่ด้อย เป็นผู้น้อย ส่วนกลุ่มอื่นเป็นผู้เจริญกว่า จึงเรียกว่าเป็นกลุ่มใหญ่ เพราะฉะนั้นเพื่อเป็นการนำมาซึ่งความรู้สึกที่ดีต่อ กันระหว่างชนกลุ่มต่าง ๆ ที่อยู่ร่วมในสังคมเดียวกัน จึงนิยมใช้คำว่า “ชนต่างด้วยเชื้อชาติ” แทน ซึ่งหมายถึงกลุ่มชนที่มีการยึดถือวัฒนธรรมในรูปแบบที่แตกต่างกัน แต่ย่างไรก็ตาม คำว่า “ชนกลุ่มน้อย” ก็ยังเป็นคำที่ใช้กันโดยทั่วไปมากกว่าคำว่า “ชนต่างด้วยเชื้อชาติ”

สิ่งที่ควรคำนึงถึงคือ คำว่า “ชนกลุ่มน้อย” มิได้หมายความว่าต้องเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนน้อยกว่าคำว่า “ชนกลุ่มใหญ่” หรือ “ชนส่วนใหญ่” เสมอไป เช่นตัวอย่างในประเทศไทยได้มีชาวพิวต์ประมาณ 75% ของประชากรทั้งประเทศ อีก 25% เป็นคนผิวขาว แต่กลุ่มชนผิวขาวกลับอยู่ในสถานะความเป็นชนกลุ่มใหญ่ทั้ง ๆ ที่มีจำนวนน้อยกว่า ทั้งนี้เพราะว่าจำนวนมาก หรือน้อยของประชากรในประเทศไม่ใช่เป็นเกณฑ์ในการใช้เรียก แต่การจะดูว่าชนกลุ่มใดจะจัดเป็นชนกลุ่มใหญ่หรือชนกลุ่มน้อยได้นั้น ต้องพิจารณาถึงอิทธิพลหรือบทบาททางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจที่ชนกลุ่มนั้น ๆ มีอยู่ในสังคมหรือในประเทศนั้น เช่น ชนผิวขาวในอาฟริกาใต้ เรียกได้ว่าเป็นชนกลุ่มใหญ่ เพราะมีบทบาทหรือมีอิทธิพลทางการเมือง เศรษฐกิจ และเป็นผู้ดำเนินกิจการสังคมด้านต่าง ๆ ชนผิวดำกล้ายกเป็นผู้อยู่ดิ้อิทธิพลของชาติผิวขาวในหลาย ๆ ด้าน หรือ เช่น ในประเทศไทย มีชนต่างด้วยเชื้อชาติไทยมากมาย ที่เด่นชัดก็คือ คนจีน เวียดนาม ไทย-มุสลิม ใน 4 จังหวัดภาคใต้ และชาวเขา แต่จะเห็นว่าผู้มีเชื้อชาติไทย ยึดถือวัฒนธรรมไทยเป็นผู้มีอิทธิพลทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองในประเทศ จึงเรียกว่าเป็นชนกลุ่มใหญ่ (majority group) หรือกลุ่มอิทธิพล (dominant group) ส่วนชนกลุ่มอื่น ๆ มีบทบาทน้อยกว่า จึงเรียกว่า ชนส่วนน้อย หรือชนต่างด้วยเชื้อชาติ เพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าใจผิดในเรื่องจำนวนนักวิชาการบางท่านจึงเรียกชนกลุ่มใหญ่ว่า “กลุ่มครอบครอง” และเรียกชนกลุ่มน้อยว่าเป็น “กลุ่มได้ครอบครอง”

ความหมาย

ทางสังคมวิทยา-มนุษยวิทยา “ชนกลุ่มน้อย” หรือ “ชนต่างด้วยธรรม” หมายถึง ชนกลุ่มนี้ที่อยู่พม่าจากต่างถิ่นเข้ามาอาศัยรวมอยู่กับเจ้าของถิ่นหรือเจ้าของประเทศใน ดินแดนใหม่ กลุ่มคนที่อยู่พมานี้จะมีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ การสืบทอดเชื้อสาย ชาติพันธุ์ แผ่นดิน และการยึดถือวัฒนธรรมในรูปแบบเดียวกันแต่จะมีลักษณะทางด้านภาษาพม่า การ สืบทอดชาติพันธุ์และรูปแบบวัฒนธรรมที่ยึดถือแตกต่างไปจากชนกลุ่มนี้ที่เป็นเจ้าของถิ่น เช่น มีรูปร่าง หน้าตา สีผิว สีผม ภาษา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี และแนวทางการดำเนินชีวิตที่แตกต่าง กันไป

กล่าวได้ว่า กลุ่มคนที่อยู่พมานี้ได้นำเอาวัฒนธรรมเดิมของตนเองมาใช้ในถิ่นใหม่ และ มีความรู้สึกร่วมกันว่าตนเองมีความแตกต่างไปจากชนกลุ่มใหญ่ที่อาศัยรวมอยู่ในสังคมเดียวกัน ในบางสังคม กลุ่มนี้ที่แตกต่างกันไปนี้มักจะได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างและไม่เท่าเทียม หรือ อาจจะได้รับการรังเกียจกีดกัน (discrimination) หรือได้รับความลำเอียงอคติ (prejudice) จากชน ส่วนใหญ่หรือกลุ่มอิทธิพล การอยู่ได้ของชนกลุ่มน้อยในบางสังคมแสดงให้เห็นถึงการตอบโต้ กับกลุ่มอิทธิพลที่อยู่ในสถานภาพทางสังคมและการเมืองที่เหนือกว่า นี้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ เกิดปัญหาขัดแย้ง ความเข้ากันไม่ได้ และการไม่สามารถสมกลมกลืนกันได้ระหว่างชนกลุ่ม ใหญ่และชนต่างด้วยธรรม

การจำแนกชนกลุ่มน้อย

การจำแนกชนกลุ่มน้อยพิจารณาได้จาก 2 ลักษณะ คือ

1. พิจารณาองค์ประกอบด้านเชื้อชาติหรือเผ่าพันธุ์ (race) โดยจำแนกตามเชื้อชาติ ความแตกต่างด้านพันธุกรรม ซึ่งออกมายield เป็นลักษณะทางกายภาพ เช่น ลักษณะ รูปร่าง ความสูง ความอ้วน ผ่อน รูปหน้า โครงสร้างกระดูก ลักษณะของเส้นผม สีผิว สีตา ลักษณะของจมูก ริมฝีปาก ฯลฯ เป็นต้น คนที่มีลักษณะทางด้านกายภาพเหล่านี้แบบเดียวกัน ก็มักจะเป็นกลุ่ม ประชากรที่มาจากเชื้อชาติเผ่าพันธุ์เดียวกัน เช่น ชนผิวขาว ผิวดำ ได้แก่ พวากนิโกร และ ผิวเหลือง เช่น คนเอเชีย

2. พิจารณาจากความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมที่ยึดถือปฏิบัติ (ethnicity) ได้แก่ ภาษาศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ความคิดความเชื่อ แนวทางการดำเนินชีวิต เป็นต้น

3. พิจารณาจากความแตกต่างของกลุ่มโลหิต (blood group) ซึ่งถูกกำหนดโดยพันธุกรรม

และนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดจำแนกได้ แต่ไม่สะดวกในการนำมาใช้ปฏิบัติ จึงไม่เป็นที่นิยม ส่วนใหญ่จึงพิจารณาจากเกณฑ์ที่ 1 และที่ 2 เป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตามการจะถืออะไรเป็นเกณฑ์จัดแบ่งขึ้นอยู่กับความรู้สึกนิยมของชั้นกลุ่มใหญ่เป็นสำคัญ โดยชั้นกลุ่มใหญ่เป็นผู้กำหนดว่ากลุ่มใดคือชั้นกลุ่มน้อย เพราะไม่มีชั้นกลุ่มใดต้องการอยู่ในสถานภาพของความเป็นชั้นกลุ่มน้อยโดยสมควรใจ

ลักษณะที่ควรนำมาพิจารณาในการศึกษาเรื่องชั้นกลุ่มน้อย

1. ชั้นกลุ่มน้อยเป็นกลุ่มคนที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชั้นกลุ่มใหญ่ หมายความว่า จะต้องมีชั้นทั้งสองกลุ่มนี้คู่กันไป จะมีเพียงกลุ่มใดกลุ่มนหนึ่งไม่ได้ ความสัมพันธ์นี้เกิดขึ้นทั้งในด้านโครงสร้างและหน้าที่ มีผลกระทบกระเทือนสืบเนื่องกันและกันทั้งสองกลุ่ม

2. ชั้นกลุ่มน้อยมักเป็นกลุ่มชนที่ต้ออยอิทธิพลทางสังคม เศรษฐกิจ และโดยเฉพาะทางด้านการเมืองมากกว่าชั้นกลุ่มใหญ่ที่อยู่ในสังคมเดียวกัน เช่น มักถูกกีดกันทางการเมืองอำนาจ และตำแหน่งในการบริหาร ถูกกีดกันในการอาชีพและกิจกรรมบางอย่างในสังคม ในบางกรณี ชั้นกลุ่มน้อยอาจจะอยู่ในฐานะที่สูงกว่าก็ได เช่น ชาวจีนในแอเชียหรือคนญวนทางภาคอีสาน มีอำนาจทางเศรษฐกิจอยู่มาก แต่ยังอยู่ในสถานภาพชั้นกลุ่มน้อย

3. ชั้นกลุ่มน้อยมักได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมจากชั้นส่วนใหญ่ ถูกมองอย่างอคติลำเอียง ว่าเป็นคนละพวกคนละกลุ่มกัน จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นทั้งสองกลุ่มมีปัญหา เกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม เกิดปฏิริยาต่อต้านตอบโต้ ซึ่งพฤติกรรมที่ชั้นกลุ่มน้อยได้รับ และตอบโต้ออกไปนี้มีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ ความรู้สึกนิยมของสมาชิกชั้นกลุ่มน้อย

4. ภายในหมู่ชั้นกลุ่มน้อยและชั้นกลุ่มใหญ่ อาจจะเกิดมีความรู้สึกที่เรียกว่า การมีอคติต่อเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ หรือชาติพันธุ์นิยม (ethnocentrism) เกิดขึ้น หมายความว่า คนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน(อาจจะเป็นในหมู่ชั้นกลุ่มน้อยหรือชั้นกลุ่มใหญ่ก็ตาม) มีความรู้สึกว่าเชื้อชาติหรือวัฒนธรรมของกลุ่มตนมีคุณค่า มีแนวปฏิบัติ และมีการปรับตัวที่ดีกว่าของกลุ่มอื่น ๆ จึงเกิดเป็นความเชื่อมั่นในวิถีประชานองตนอย่างเคร่งครัด ยึดถือในพวກพ้อง ขณะเดียวกันก็มองกลุ่มอื่นว่าอยู่ในลักษณะที่ด้อยกว่า จึงมีการแสดงพฤติกรรมที่เป็นอคติหรือดูถูกกีดกันสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ เช่น แสดงออกมาในรูปของการเยาะเยี้ย ภารก้าวร้าว หรือการขานนามกลุ่มอื่น เช่น พวกนิโกรถูกเรียกว่า นิกเกอร์ (niggers) คนอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่นถูกเรียกว่า jap หรือการที่คนอินเดียถูกเรียกว่า แขก หรือคนจีนถูกเรียกว่า เจ็ก ก็เป็นตัวอย่างของชาติพันธุ์นิยมได้

ความรู้สึกที่เป็นอคติต่อเชื้อชาติผ่านรูปนี้ มิใช่ว่าจะเกิดเฉพาะภายในกลุ่มวงในของชนกลุ่มใหญ่เท่านั้น ภายใต้สมាមิกของชนกลุ่มน้อยมีการแสดงปฏิกริยาที่เป็นความรู้สึกน้อกมาบังชนกลุ่มใหญ่หรือชนกลุ่มอื่นด้วย เช่น คนนิโกร เรียกกลุ่มของตนเองว่า อาร์โรเมริกัน คนเมริกันเชื้อสายแม็กซิกันเรียกตัวเองว่า ชีคาโน (chicano) หรือในกรณีที่ชนส่วนน้อยเกิดกลุ่มกันอย่างแน่นแฟ้นไม่ยอมเข้าไปผสมกลมกลืนกับชนกลุ่มอื่นทั้งในทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมพยายามที่จะรักษาเอกลักษณ์ของกลุ่มตนเองไว้อย่างมั่นคง ก็เป็นการแสดงออกเชิงชาติพันธุ์นิยมด้วย ผลที่ตามมาอาจจะเป็นความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (group conflict)

5. ด้วยเหตุเหล่านี้เอง สมาชิกชนกลุ่มน้อยบางกลุ่มจึงเกิดความรู้สึกเป็นปมด้อย (inferiority) ขาดความเชื่อมั่นในตัวเองเป็นผู้ด้อยกว่าเจียงยอมรับสภาพนี้ แต่บางคนอาจจะรวมตัวกันแสดงปฏิกริยาตอบโต้ต่อต้านชนกลุ่มใหญ่ หรือชนกลุ่มอื่นเพื่อเป็นการแสดงออกเชิงการทดแทน (Compensation) ความรู้สึกที่เป็นปมด้อย ปฏิกริยาที่แสดงออกมานี้มีลักษณะเป็นทึ้งการอ่อนน้อมเข้าหา หรือการต่อต้านอย่างรุนแรงต่อชนส่วนใหญ่ในลักษณะของความก้าวร้าวเกิด

ปฏิกริยาของชนกลุ่มน้อยต่อชนกลุ่มใหญ่ หรือ ต่อกลุ่มอิทธิพลผู้มีอำนาจ (dominant group)

ชนกลุ่มน้อยเมื่อได้รับความกดดันจากการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียม อคติและเกิดกันดูดูกัน จึงอาจจะทำอะไรที่เป็นการตอบแทนการปฏิบัติที่เขาได้รับเพื่อเป็นการระบายความกดดัน หรือเพื่อให้ตัวเองได้รับการยอมรับจากสมาชิกกลุ่มใหญ่ก็ได้

ไม่มีสมาชิกกลุ่มน้อยคนใดที่แสดงปฏิกริยาตอบโต้กันอิทธิพลทุกอย่างได้หมด ลักษณะการตอบโต้เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน แต่ก็ไม่มีปฏิกริยาฐานแบบเดียวกันเป็นฉบับได้ ทั้งนี้แล้วแต่กรณีและโอกาส ปฏิกริยาแบบต่าง ๆ มีดังนี้

1. การปรับตัวเข้าหาและยอมอ่อนน้อมต่อผู้มีอิทธิพลเหนือกว่า เช่น นิโกรบางคนยอมตัวเป็นผู้รับใช้จังรักภักดีต่อกันผิวขาว

2. ยอมรับการถูกผสมกลมกลืนทางเชื้อชาติ หรือวัฒนธรรม โดยยอมเข้าไปรวมเป็นพวกร่วมกับชนกลุ่มใหญ่โดยการแต่งงาน หรือยอมรับเอวัฒนธรรมของชนกลุ่มใหญ่มาใช้ปฏิบัติ

3. การหลบและแยกตัวออกจากกลุ่มอื่น โดยไม่ไปเกี่ยวข้องกับสังคมภายนอก ซึ่งอาจจะไปก่อกลุ่มของตนเองขึ้นมาโดยเฉพาะและไม่พยายามติดต่อกับคนกลุ่มอื่น

4. การถอนตัว หรือเกลียดกลุ่มพรรคพวกเดิมของคนอาจเป็นพระเกิดการเกลียดชังหรือเบื่อหน่ายต่อสถานภาพความเป็นชนกลุ่มน้อยของตน จึงพยายามแยกตัวออกจากเพื่อปิดบังซ่อนเร้น ไม่ยอมรับสภาพเดิมและพยายามทำตัวเป็นสมาชิกอีกกลุ่มนึงซึ่งมีอิทธิพลมากกว่า

5. เกิดความรู้สึกໂกรรและเจ็บแคร้น แสดงออกมาในรูปของปฏิกริยาอย่างรุนแรง เช่น ทำลายล้าง หรือต่อต้านตลอดเวลา

6. เกิดความรู้สึกหัวดกลัว ระหว่างการกดปุ่ม เป็นผลให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนประพฤติผิดนอกกลุ่มออกไปจากมาตรฐานที่ยอมรับกัน หรือพยายามที่จะต่อต้านบทบาทสถานของสังคมที่กำหนดไว้ เช่น ค้ายาเสพติด เป็นyuอาชญากรหรืออาชญากร หรือทำตัวเป็นภัยสังคม

7. แสดงการคัดค้าน ต่อสู้ และไม่เห็นด้วยกับชนกลุ่มใหญ่หรือชนกลุ่มอื่น เช่น ประท้วง เดินขบวน ชุมนุมอภิปรายหรือก่อการจลาจลวุ่นวายอยู่เสมอ

8. เกิดความรู้สึกเป็นปมด้อย และพยายามถ่ายทอดความรู้สึกนี้ไปยังสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้ระหังในสถานภาพของกลุ่มตน ซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนรู้ และการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของสมาชิกในกลุ่ม

9. ยึดมั่นในคุณค่าแห่งวัฒนธรรมและกลุ่มพวกของตนอย่างเคร่งครัด สร้างความรู้สึกที่เป็นชาติพันธุ์นิยม ไม่ยอมเข้าไปผสมกลมกลืนทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมกับกลุ่มอื่น แต่กลับพยายามสร้างความผูกพันกับกลุ่มและวัฒนธรรมเดิมของตนมากขึ้น

10. วางแผน ไม่แสดงการยอมรับ อ่อนน้อม หรือต่อต้าน อาจจะกระทำตัวเป็นกลาง หรือไม่ยุ่งเกี่ยวกับสถานการณ์ใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นของกลุ่มตน หรือกลุ่มอื่นได้ก็ตาม

สังคมลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดจากการมีชนต่างวัฒนธรรมในสังคมนั้น ๆ

1. สังคมหลากหลายหรือพหุสังคม (plural society) หมายความว่า ในสังคมนั้นมีคนหลายเชื้อชาติหลายภาษา หลายศาสนาและวัฒนธรรม อาศัยรวมอยู่ปะปนกัน จึงเกิดมีบริเวณวัฒนธรรมและอนุวัฒนธรรมขึ้นมา ความขัดแย้งในสังคมแบบนี้เกิดขึ้นได้โดยเฉพาะการขัดแย้งทางเชื้อชาติ หรือศาสนา จึงทำให้คนบางกลุ่มเป็นกลุ่มอิทธิพลขึ้นมา

สหรัฐอเมริกา เป็นลักษณะสังคมแบบหลากหลาย มีคนหลากหลายเชื้อชาติ แห่พันธุ์ มีอนุวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน อาจจะเป็นพระเศษที่เกิดมาจากการอพยพเข้ามาของคนต่างถิ่นต่างภาษา นักมนุษยวิทยานางท่านกล่าวว่า “ไม่มีวัฒนธรรมที่เป็นของอเมริกันล้วน ๆ และสหรัฐอเมริกาเปรียบเสมือนเป็นบ้าหลومความแตกต่างให้กลยุมมาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

จะเห็นได้ว่าคนนิโกรในสหรัฐอเมริกามีจำนวนมาก ส่วนมากอยู่ตามเมืองใหญ่ และทำงานตามโรงงานอุตสาหกรรม นอกจากนี้มีคนอเมริกันเชื้อสายยิว เชื้อสายเม็กซิกัน เชื้อสายอิตาเลียน เชื้อสายตะวันออกในอาวาย และคนอินเดียแดง ซึ่งแต่ละกลุ่มนี้บนประเพณี ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมต่าง ๆ ตามรูปแบบเดิมของตน ไม่ค่อยจะยอมเปลี่ยนแปลง แต่สหรัฐอเมริกาได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่ยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม แต่ปัญหาในเรื่องการเหยียดผิว ก็เกิดมีขึ้นเสมอ ๆ

สวิตเซอร์แลนด์ จัดเป็นสังคมแบบพหุวัฒนธรรม มีคนหลายเชื้อชาติผ่านธุรกิจเข้าไปอาศัยอยู่ มีศาสนาคริสต์ 2 นิกายใหญ่ ๆ คือ แองกฤษลิก และโปรเตสแตนท์ มีภาษาที่ใช้พูด 4 ภาษา เป็นภาษาราชการ เช่น ภาษาเยอรมัน ฝรั่งเศส อิตาเลียน และโรแมนซ์ ปรากฏว่าสหิต เซอร์แลนด์ เป็นสังคมที่สงบสุข ไม่มีปัญหาชนกลุ่มน้อยเกิดขึ้นเท่าไรนัก

2. สังคมแบบทวิวัฒนธรรม (cultural dualism) ได้แก่ ประเทศคานาดา คือ ประชากรส่วนใหญ่สืบทอดเชื้อสายมาจากพหุภพอย่างกฤษ และฝรั่งเศส จึงใช้ภาษาอย่างกฤษ และฝรั่งเศสเป็นภาษากลาง คนเชื้อสายอย่างกฤษนับถือศาสนาคริสต์นิกายแองกฤษลิก และเป็นกลุ่มที่มีการพัฒนาไปเร็วกว่าคนเชื้อสายฝรั่งเศส ซึ่งส่วนมากเป็นคนชนบท

บัญญการแตกแยกโดยเฉพาะทางการเมืองที่เกิดขึ้นในคานาดา เนื่องมาจากการลัทธิและทวิวัฒนธรรมนี้ไม่มีการผสานกลมกลืนทางวัฒนธรรม (assimilation) ซึ่งกันและกันต่างกลุ่มต่างต้องการความเป็นอิสระจึงเกิดการต่อต้านซึ่งกันและกัน กลายเป็นความแตกแยกทางประชากรอย่างเห็นได้ชัด

ประเทศมาเลเซีย ชาวมาลายูจัดว่าเป็นชนกลุ่มใหญ่ ทั้ง ๆ ที่มีจำนวนน้อยกว่าชาวจีนและอินเดีย เพราะากลุ่มคนมาลายูคุ้มค่าจึงในการเมืองการบริหารประเทศเป็นส่วนมาก ชาวจีนเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลทางด้านเศรษฐกิจ

ประเทศสิงคโปร์ ชาวจีนเป็นชนกลุ่มใหญ่ ชาวมาลายูเป็นชนกลุ่มน้อย ซึ่งในสมัยก่อนชาวมาลายูเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลมาก โดยเฉพาะในสมัยที่สิงคโปร์อยู่ใต้การปกครองของมาเลเซีย

ประเทศฟิลิปปินส์ มีบัญหาเรื่องชนกลุ่มน้อยมากโดยเฉพาะบัญหาที่เกิดจากชาวจีนเนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีอำนาจควบคุมเศรษฐกิจของประเทศ บัญญาศาสนาก็มาจากกลุ่มมุสลิมซึ่งมีผลกระทบต่อด้านการเมืองของประเทศ

สหภาพอเมริกา มีคนผิวดำประมาณ 3 ใน 4 ของประชากรทั้งประเทศ นอกนั้นเป็นคนผิวขาวเชื้อสายอย่างกฤษ เชื้อสายดัชต์คือพวากบัวร์ เชื้อสายแขกอินเดีย และพวากผสานในอเมริกา

มีการแบ่งเป็นชนชั้น วรรณะมากมาย การจราจรภาพทางสังคมเป็นไปได้ยาก ประเด็นสำคัญคือในอาพาริกาได้มีการใช้นโยบายแบ่งแยกผิวและกีดกัน ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลโดยการสนับสนุนของพวคผิวขาว เช่น ให้มีการแบ่งแยกบริเวณหรือแบ่งเป็นถิ่นเฉพาะแห่ง เนพาเชื้อสายแบ่งแยกที่อยู่อาศัยไม่ให้คนต่างเชื้อชาติอยู่ปะปนกัน และมีการกีดกันการเข้าร่วมกิจกรรมสังคมนโยบายี้เรียกว่า ลัทธิอพาร์ไธด์ (apartheid)

ประเทศไทย จัดเป็นสังคมแบบสมานรูป (homogeneous) คือ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่มีการแบ่งแยกกันในเรื่องชนชั้น ระหว่างสังคมเมืองกับชนบท และไม่มีการแบ่งแยกกันตามภูมิภาคทั้ง ๆ ที่ชนชาวพื้นเมืองดังเดิมมีมาจากการถูกต่อง ๆ กัน เช่น อังกฤษ สกอตแลนด์ ไอร์แลนด์ ฯลฯ แต่ความรู้สึกต่างกันในทางเชื้อชาติมีน้อยมาก แต่เกิดความรู้สึกแตกต่างกันทางศาสนามากกว่า ออสเตรเลียจึงจัดเป็นสังคมแบบอันหนึ่งอันเดียวกัน

ประเทศไทย เป็นประเทศเดียวในอาเซียนที่ไม่มีปัญหารุนแรงอันเกิดจากชนกลุ่มน้อย ทั้ง ๆ ที่มีชนต่างด้วยกันอยู่ในประเทศ แต่เป็นเพราะเราเลือกใช้นโยบายชนกลุ่มน้อยได้ถูกต้องเหมาะสม ถูกต้องมาก แต่ก็มีความรู้สึกต่างกันในทางเชื้อชาติมีน้อยมาก แต่เกิดความรู้สึกแตกต่างกันทางศาสนา

ปัญหานักเรียนน้อย

การจะจำแนกออกไปอย่างแห่นอนว่าอะไรคือปัญหานักเรียนน้อย อะไรคือปัญหานักเรียนน้อยนั้นเป็นไปไม่ได้ เพราะเหตุว่าชนทั้งสองกลุ่มมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ต้องอ้างอิงเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน เช่น ที่เรียกว่าเป็นปัญหานักเรียนน้อย อาจจะมีสาเหตุหรือมีผลต่อเนื่องกับชนกลุ่มน้อยก็ได้

นักศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องชนกลุ่มน้อยยอมรับกันว่า ปัญหานักเรียนน้อยส่วนมากเป็นปัญหานามากในเรื่องโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชนกลุ่มน้อยและชนกลุ่มน้อย โดยเฉพาะในเรื่องความตึงเครียดและความขัดแย้ง แต่การเป็นปัญหานามากในสังคมหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องเป็นปัญหานามากในอีกสังคมหนึ่ง

กล่าวได้ว่าปัญหานักเรียนน้อยเกิดขึ้นในหลายประเทศ แต่ความรุนแรงของปัญหานามากต่างกันไป ส่วนมากการวิเคราะห์ปัญหานามากจะเน้นศึกษาเฉพาะโครงสร้างภายในกลุ่มของชนกลุ่มน้อยเท่านั้น เช่น ด้านสังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และจิตวิทยา การศึกษาเฉพาะเรื่องเหล่านี้ยังไม่เพียงพอ ควรจะมีการศึกษาวิเคราะห์ให้กว้างออกไปอีก เช่น ศึกษาถึงด้านการศึกษา

การปักครอง การเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มในสังคมเดียวกัน ประการสำคัญคือ ต้องศึกษาและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยให้ดีด้วย เพื่อเป็นองค์ประกอบให้วิเคราะห์ ปัญหาชนกลุ่มน้อยได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้การวิเคราะห์ปัญหาชนกลุ่มน้อยยังรวมศึกษาไปถึงปัญหาที่เกิดจากการคดีก่อการ การกระทำที่รุนแรง ปฏิกริยาต่อต้านของชนกลุ่มน้อย แต่อย่างไรก็ตามการพิจารณาจะต้องเน้นทั้งชนกลุ่มน้อยและชนกลุ่มน้อยประกอบกันไป

ปัญหาชนกลุ่มน้อยในแต่ละสังคมจะเป็นปัญหาที่แตกต่างกันไป ในบางสังคมเป็นปัญหาเรื่องการเหยียดผิว เช่น ในสหรัฐอเมริกา เรื่องการแตกแยกทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมใน-canada ปัญหาศาสนาในปากีสถาน และฟิลิปปินส์ หรือปัญหาการแบ่งชนชั้นวรรณะในอินเดีย เป็นต้น ในประเทศไทยมีปัญหายุ่งยากบ้างจากชนต่างด้วยวัฒนธรรม เช่น เกิดปัญหาเรื่องอิทธิพลทางเศรษฐกิจของคนเชื้อสายจีน เกิดปัญหาทางการเมืองการปักครอง และอำนาจทางเศรษฐกิจจากคนเชื้อสายญี่วน เกิดปัญหาความแตกต่างทางวัฒนธรรม และการแบ่งแยกดินแดนจากคนไทย มุสลิมในจังหวัดภาคใต้ และปัญหาการค้าผิว และการแทรกซึมของฝ่ายตรงข้ามในหมู่พวกราชอาณาจักร แต่ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจัดได้ว่าไม่เป็นปัญหาที่รุนแรง อันจะนำมาซึ่งความแตกแยกหรือก่อให้เกิดสังหารเผา戮เมืองเลย

เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ก็จำเป็นต้องมีการวางแผนนโยบายและมาตรการแก้ไข เพื่อลดความยุ่งยากลงไปไม่มากก็น้อย

นโยบายเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อย

ในสังคมที่มีชนกลุ่มน้อยเกิดขึ้น สังคมหรือประเทศไทยนี้ย่อมมีการจัดนโยบายขึ้นมาเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดตามมา แต่สามารถจะกล่าวได้ว่า นโยบายไม่ว่าในรูปแบบใดก็ตาม ไม่สามารถที่จะใช้จัดปัญหาให้หมดสิ้นไปได้ อาจจะช่วยลดผลผ่อนคลายหรือแก้ปัญหานักให้เป็นเบางๆ ได้เท่านั้น หรือเพื่อใช้เป็นมาตรการประสานกลุ่มเข้าหากันก็ได้

การเลือกใช้นโยบายเพื่อนำมาแก้ปัญหากับชนกลุ่มน้อยแต่ละกลุ่มเชื้อชาติหรือวัฒนธรรมนั้นแตกต่างกันไป โดยต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์บางประการ เพื่อให้การเลือกใช้นโยบายเป็นไปได้อย่างเหมาะสม ตรงตามหลักมนุษยธรรม และได้ผลดีมากที่สุด ข้อควรคำนึง คือ

1. ต้องศึกษาถึงประวัติและภูมิหลังทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมของชนกลุ่มนั้น ๆ เสียก่อน
2. ต้องคำนึงถึงเอกสารชนเผ่าหรือลักษณะนิสัยประจำชาติเพื่อเลือกใช้นโยบายให้ถูกต้อง

3. ต้องคำนึงถึงสถานการณ์ในขณะนั้น เพื่อเลือกใช้นโยบายได้อย่างเหมาะสม
4. ต้องเลือกใช้นโยบายเพื่อให้ตรงตามหลักมนุษยธรรมมากที่สุด
5. ต้องคำนึงถึงหลักความเสมอภาค เพื่อก่อให้เกิดความยุติธรรม ลดความมีอคติลงไป

นโยบายที่ใช้แก้ปัญหาชนต่างด้วยธรรมชาติ

แบ่งได้เป็น 2 แนว

แนวที่ 1 เป็นนโยบายที่จัดเป็นวิธีการที่ค่อนข้างจะรุนแรง หรือนโยบายบางรูปอาจจะขัดกับหลักมนุษยธรรมก็ได้

แนวที่ 2 เป็นนโยบายที่มุ่งมวล ตรงตามหลักศีลธรรมและเป็นที่นิยมใช้กันในสังคม และสภากาชาดปัจจุบัน

แนวที่ 1 ได้แก่นโยบายในรูปลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. นโยบายแยกพวก (segregation) เป็นวิธีการที่ชั้นกลุ่มน้อยและชั้นกลุ่มใหญ่ในสังคม เดียวกันแยกตัวออกจากกันอย่างเด็ดขาด ต่างคนต่างอยู่ ไม่มีการติดต่อกันต่างคนต่างก็ดำเนินชีวิตตามรูปแบบแห่งวัฒนธรรมของตน นโยบายแบบนี้แทนที่จะเป็นการแก้ปัญหา แต่กลับเป็นการสนับสนุนให้เกิดการแบ่งแยก เพิ่มความรุนแรง เช่น ในกรณีระบบวรรณะของอินเดีย ลัทธิอพาร์ไธร์ (apartheid) ในอาฟริกาใต้ และการแบ่งแยกกีดกันระหว่างชนผิวขาว และผิวดำ ในสหราชอาณาจักร เมืองแอฟริกาใต้ เป็นต้น

2. การทำลายล้างชนกลุ่มน้อยโดยการฆ่าหรือทำลายให้หมดไป (genocide) เช่น 希特เลอร์สั่งฆ่าชาวเยอรมันนีประมาณ 5 ล้านคน ระหว่าง ค.ศ. 1933 ถึง 1945 หรือในกรณีที่ชาวอินเดียบุคคลของประวัติศาสตร์อเมริกันถูกชนผิวขาวทำลายล้มตายไปเป็นจำนวนมาก

3. การขับไล่เนրเทศออกจากดินแดน เช่น สมัยนายพลเนวินขับไล่ชาวอินเดียออกจากรัฐฟาร์กานา

4. การกีดกันให้อยู่แยก เช่น การแยกผิวระหว่างคนผิวขาวกับผิวดำ มีการต่อต้านกีดกันและแบ่งแยกกันในกิจกรรมและการดำเนินชีวิต เช่น แยกโรงเรียน แยกการใช้ห้องน้ำสาธารณะ แยกบริเวณที่อยู่อาศัย และกีดกันในการอาทิตย์และการสมาคม

5. การแบ่งแยกดินแดน เช่น การแยกออกเป็นอินเดีย และปากีสถานหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 หรือการแบ่งดินแดนปาเลสไตน์เป็นประเทศอิสราเอลของชาว犹太人

6. การเอาเป็นชลย เป็นเมืองขึ้นแบบอาณานิคม (colonialism) ซึ่งอาจจะอกรมาในรูปของการแฝ่ขยายดินแดนออกไปหรือจับชนกลุ่มผ่าหลากชาติหลักภาษาอยู่ภายใต้การปกครองของชาติอิทธิพลเดียวกัน เป็นการบังคับให้อัญมีต่ออาณัติและปฏิบัติตาม

แนวที่ 2 เป็นนโยบายที่ยึดหลักความเสมอภาคเป็นวิธีการที่ไม่รุนแรง “ได้แก่”

1. นโยบายรวมพวก (integration) หมายถึงการที่รัฐบาลยอมให้ชนต่างด้วยวัฒนธรรมยึดถือปฏิบัติตามวัฒนธรรมตามรูปแบบเดิมของตนได้ เช่น การปฏิบัติตามขนบประเพณี การดำเนินชีวิต การใช้ภาษา การนับถือศาสนา ฯลฯ ขณะเดียวกันทั้งชนกลุ่มใหญ่และชนกลุ่มน้อยมีการติดต่อสัมพันธ์กันอย่างดีในด้านต่าง ๆ เช่น การติดต่อกันในชีวิตประจำวันดำเนินธุรกิจและกิจกรรมทางสังคมร่วมกัน ชนกลุ่มใหญ่ยอมรับความสำคัญของชนกลุ่มน้อยทั้งในด้านเชื้อชาติและวัฒนธรรม ชนกลุ่มน้อยก็เกิดความรู้สึกผูกพันว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ต้องให้ความชื่อสัตย์และความจริงกับกัน เช่น ในกรณีของไทย-มุสลิม โดยเฉพาะใน 4 จังหวัดภาคใต้

2. นโยบายการผสมผสานชาติพันธุ์ (amalgamation) “ได้แก่” การแต่งงานกันระหว่างคนต่างเชื้อชาติ เช่น คนไทยแต่งงานกับคนจีน ซึ่งก่อให้เกิดผลต่อการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมตามมาด้วย

3. นโยบายการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural pluralism) “ได้แก่” การที่สังคมยอมรับความแตกต่างทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม “ได้แก่” ภาษา ศาสนา การดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ อุดมการณ์ ฯลฯ ของชนกลุ่มต่าง ๆ ที่อยู่ร่วมในสังคมเดียวกัน แต่ละกลุ่มชนยอมรับในคุณค่าทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมของกันและกัน โดยยึดหลักความเสมอภาคและภารดรภาพลดความขัดแย้ง และสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขึ้นมาได้ เช่น กรณีของประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และสหราชอาณาจักร ซึ่งเรียกว่าเป็น “สังคมแบบหลากหลาย” (plural society)

4. นโยบายการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม (assimilation) มีลักษณะที่สำคัญดังนี้

ก. เป็นการรวมเอาภูมิทั่วไปทางด้านเชื้อชาติหรือวัฒนธรรมต่างกัน แต่อาศัยอยู่ในสังคมเดียวกันเข้ามาร่วมกัน ก่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมอันหนึ่งอันเดียวกันขึ้นมา

ข. การผสมกลมกลืนกันทางวัฒนธรรมนี้ มักจะเป็นการรวมเอาวัฒนธรรมเดิมของชนกลุ่มน้อยเข้ามาร่วมกับวัฒนธรรมของชนกลุ่มใหญ่ คือ ชนกลุ่มน้อยรับเอาวัฒนธรรมของชนกลุ่มใหญ่มาปฏิบัติ แต่ในบางโอกาส บางสถานการณ์ ชนกลุ่มใหญ่อาจจะรับเอาวัฒนธรรม

ของชนกลุ่มน้อยมาใช้บ้าง จึงเป็นลักษณะแบบบูคคลิวตี (two-way communication) เช่น คนไทยนำเอกสารใช้ตะเกียง การนุ่งกางเกงแพร หรือภาษาบางคำของชาวจีนมาใช้

ค. กระบวนการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม เป็นกระบวนการค่อยเป็นค่อยไป กว่าจะเห็นผลหรือผสมกลมกลืนกันได้อย่างต้องใช้เวลานานมาก

ง. วิธีการนี้ทำได้โดยผ่านทางกระบวนการทางการศึกษา (education) และการอบรมให้รู้ระเบียนของสังคม (socialization) หรือเป็นการเรียนรู้โดยไม่รู้ตัวเช่น คนจีนเข้ามายูในเมืองไทยเป็นเวลานาน ๆ จนสามารถพูดภาษาไทยได้คล่อง เพาะสภาพแวดล้อมก่อให้เกิดความเชยชิน นอกจากรู้สื่อสารและการติดต่อกันในชีวิตประจำวัน และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมธุรกิจและสังคม ยังเป็นผลทำให้กระบวนการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมดำเนินไปได้ดีและได้ผลเร็วขึ้น

ข้อสังเกต นโยบายแนวทางที่ 2 เป็นที่นิยมใช้กันในประเทศต่าง ๆ เพราะเป็นวิธีการที่ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ก่อให้เกิดความเสมอภาคและการประสานประโยชน์ต่อกันได้ดี สามารถจะฝ่าอนาคตความตึงเครียดของปัญหาเรื่องชนกลุ่มน้อยในสังคมลงไปได้ ดังกรณีของประเทศไทย จัดได้ว่าเป็นประเทศที่ใช้นโยบายการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมได้ผลดีมาก เมื่อเทียบกับประเทศต่าง ๆ ในอาเซียนอย่างไรก็ตาม กรณีของประเทศไทยหรือเมริกาและสวิตเซอร์แลนด์ รู้สึกว่าสังคมไทยมีการยอมรับความหลากหลายของทุกเชื้อชาติและวัฒนธรรม สังคมจึงอยู่ร่วมกันได้โดยปราศจากปัญหารุณแรง

การศึกษาเกี่ยวกับชาวไทยมุสลิมใน 4 จังหวัดภาคใต้

จังหวัดชายแดนภาคใต้ “ได้แก่ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล มีประชากรส่วนใหญ่ เป็นชาวไทยมุสลิมนับถือศาสนาอิสลาม พุทธศาสนา ลัทธิ มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย

1. สังคมและวัฒนธรรม

เป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่า ชาวไทยมุสลิมมีการยึดถือวัฒนธรรมในรูปแบบที่ต่างจากคนไทยภาคอื่นยึดมั่นและเคร่งครัดในหลักการและคุณค่าแห่งศาสนามาก ความเชื่อพุทธิกรรมวิถีการดำเนินชีวิตเป็นไปตามครรลองแห่งศาสนา ซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงการยึดเหนี่ยวเข้าเป็นกลุ่มพวงเดียวกัน

นอกจากนี้คนไทยมุสลิมยังมีการสืบทอดเชื้อสายที่ต่างไปจากคนไทยทั่วไป จึงมีลักษณะทางภาษาพหุทัยแตกต่างกัน เกิดเป็นความรู้สึกถึงความแตกต่างทางเชื้อชาติตามมาได้

2. การปักครอง

มักจะเกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างข้าราชการที่ไปปฏิบัติหน้าที่กับประชาชนไทย มุสลิม อาจจะเป็นพระเจ้าหน้าที่ที่ออกไปปฏิบัติงานไม่เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมของชนพากันนี้ อย่างเด็ดขาด มีความลำเอียงในการปฏิบัติงานเสมอ ก่อให้เกิดความรู้สึกแบ่งแยก จึงเกิดการขัดแย้ง เข้ากันไม่ได้ บางครั้งประชาชนเกิดความรู้สึกว่าข้าราชการเขาเปรียบกันนี้ ช่มชengo จึงไม่ให้ความร่วมมือ กล้ายเป็นความรู้สึกอดดิและหัศนคติที่ไม่ดีต่อกัน สร้างความเป็น “พวกรา” “พวกรา” แบ่งแยกกัน

3. การเมือง

เป็นปัญหาหนักใจแก่รัฐบาลไทย โดยเฉพาะเมื่อ พ.ศ. 2517 ที่เกิดปัญหาชาวไทยมุสลิม ในจังหวัดภาคใต้พยายามแบ่งแยกดินแดนซึ่งก่อให้เกิดสถานการณ์ไม่ดีทางการเมืองเสมอมา อาจจะเป็นเพราะการโฆษณาชวนเชื่อที่จะให้จังหวัดทางภาคใต้มีการปักครองแบบรัฐอิสลาม หรือเข้าไปผูกไฝร่วมตัวกับประเทศไทยเดียว จึงมีชนบางกลุ่มก่อความวุ่นวายขึ้นเนื่อง ๆ เป็นผลร้ายต่อกลุ่มคนของประเทศไทย เปิดโอกาสให้คอมมิวนิสต์เข้ามาแทรกแซงได้ง่าย เช่น ขบวนการแบ่งแยกดินแดน และโจรจีนคอมมิวนิสต์ เป็นต้น

4. การศึกษา

ศาสนาอิสลามได้บัญญัติให้มุสลิมทุกคนต้องศึกษาศาสนาเพื่อปฏิบัติศาสนกิจได้ ชาวไทยมุสลิมจึงนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนบօเนะ เพื่อศึกษาศาสนาแทนการเข้าเรียนในโรงเรียนราชภัฏ อีกทั้งกิจกรรมบางอย่างในโรงเรียนราชภัฏตามหลักสูตรของรัฐบาล ขัดกับหลักการในศาสนาอิสลาม การส่งบุตรหลานเข้าเรียนในบօเนะ ทำให้เด็ก ๆ ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมภายใต้กลุ่มพากันของตนอยู่ตลอดเวลา

5. ภาวะเศรษฐกิจ

ปัญหาคือการขยายตัวทางเศรษฐกิจไม่เพียงพอ กับจำนวนประชากรภาคใต้ที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดปัญหาว่างงาน ประชากรจำนวนไม่น้อยยังอยู่ในสภาพยากจน ไร้ฝัน ภาระค่าครองชีพที่สูง ไม่สามารถซื้ออาหาร ทำให้เกิดปัญหาร่องรอยการส่งขายผลิตผล

6. จิตวิทยา

ชาวไทยมุสลิมบางคนในภาคใต้เกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นคนและกลุ่มพากันชาวไทยพุทธ โดยทั่ว ๆ ไปอาจจะเป็นเพราะการประชามติพันธ์ไม่ดีพอดี หรืออาจเกิดจากภาพพจน์

เก่า ๆ ทำให้เกิดทัศนคติไม่ดีต่อคนไทยพุทธบางกลุ่ม ไม่ให้ความไว้วางใจ จึงกลยับเป็นความรู้สึกแยกจาก ขาดแวงจูงใจที่จะสมานรูปแบบให้เข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ เพื่อนำมาซึ่งความเข้าใจซึ่งกันและกัน

นโยบายและมาตรการในการแก้ไขปัญหา

เมื่อพิจารณาจากสาเหตุข้างต้น จะเห็นว่า ชาวไทยมุสลิมมีความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมกับคนไทยในภาคอื่น ๆ และประเด็นสำคัญ คือ พฤติกรรมและแนวการดำเนินชีวิตของเขายังคงเป็นไปตามครรลองแห่งศาสนา ยกตัวอย่างเช่นเปลี่ยนแปลงได้ เพราะอาจจะไปขัดกับหลักศาสนา ด้วยเหตุนี้การที่รัฐบาลจะใช้นโยบายการผสานกลมกลืนทางวัฒนธรรม (assimilation) จึงเป็นไปได้ยาก เพราะอุปสรรคด้านศาสนาและวัฒนธรรมหลาย ๆ อย่าง นโยบายที่เหมาะสมที่สุดที่จะใช้กับชาวไทยมุสลิม คือ นโยบายรวมพวก (integration) เพราะเป็นการยอมรับคุณค่าทางวัฒนธรรมชึ้นกันและกัน และชนหั้งสองกลุ่มก็มีความสัมพันธ์สมมูลเพื่องร่วมสังคมเดียวกัน อีกทั้งนโยบายนี้ตรงกับหลักความเสมอภาคและการสร้างภาพ ไม่เป็นการบังคับและก่อให้เกิดความขัดแย้ง

นอกจากการใช้นโยบายรวมพวก ควรมีการจัดมาตรการต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการใช้นโยบายเพื่อส่งเสริมให้การใช้นโยบายได้ผลมากขึ้นและรวดเร็วขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับมาตรการมีดังนี้

1. ยอมรับความสำคัญในคุณค่าของวัฒนธรรมตามรูปแบบของเขาว่าเท่าเทียมกับวัฒนธรรมในรูปแบบที่ชาวไทยพุทธยึดถือ เช่น ไม่สร้างความรู้สึกที่เรียกว่า การอคติต่อเชื้อชาติ หรือวัฒนธรรม (ethnocentrism)
2. ยอมรับว่าศาสนาอิสลามเป็นศาสนาหนึ่งที่มีความสำคัญในสังคมไทย ซึ่งก็ได้มีการยอมรับกันมานานแล้ว โดยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภ์
3. ปรับปรุงสภาพสังคมและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น เช่น แนะนำส่งเสริมด้านการแพทย์ การอนามัย การสาธารณสุข การโภชนาการ ฯลฯ
4. ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ที่จะออกใบประกาศองหรืออปภีบติงงานกับคนไทยกลุ่มนี้ ควรได้รับการอบรมให้มีพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิหลังและวัฒนธรรมของคนกลุ่มนี้ดีพอ เพื่อเข้ากันได้ ไม่ขัดแย้งกัน เกิดความร่วมมือกันในการดำเนินงาน

5. ควรส่งเสริมให้คนไทยมุสลิมหรือคนในห้องถินได้มีโอกาสเข้ามาปักครองกันเอง บ้าง ซึ่งจะเป็นผลดีทางด้านจิตวิทยา

6. ควรปรับปรุงด้านการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างรัฐบาล กับประชาชน อันจะเป็นแนวทางในการป้องกันการโมฆะนาชาวนี้และการแทรกซึมของฝ่าย ตรงข้าม

7. รัฐบาลควรขยายการศึกษาอย่างน้อยขั้นประถมศึกษาในภูมิภาคแทนนี้ให้กว้าง ขวางขึ้น ควรปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนรัฐบาลให้สอดคล้องกับโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม ปօเนะ เพื่อเด็งดูดให้ชาวไทยมุสลิมนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐบาลให้มากขึ้น

8. ส่งเสริมการศึกษาและการฝึกฝนการอ่านคัมภีร์กรอ่าน เช่น จัดสรรเริงทุนขยาย การศึกษาด้านนี้ และสนับสนุนผู้สนใจศึกษาวิชานี้ในต่างประเทศด้วย เช่น อียิปต์ ซาอุดิอาระเบีย อินโดนีเซีย เป็นต้น

9. ปรับปรุงการเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ เช่น ปรับปรุงการคุณนาคมเพื่อการติดต่อ และการขนส่งสินค้าส่งเสริมการอาชีพรายหั้งทางเกษตร อุตสาหกรรม และการประมง ขยายการสร้างเขื่อนชลประทาน สร้างท่าเรือ แนะนำการปลูกยางพันธุ์ดี และส่งเสริมโครงการ นิคมช่วยเหลือคนเอง

10. สร้างความเข้าใจและส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อกันระหว่างคนไทยมุสลิม และคนไทย พุทธ เพื่อนำมาซึ่งความจงรักภักดีต่อสังคมไทย อันจะเป็นประโยชน์ต่อความมั่นคงของชาติด้วย การศึกษาเกี่ยวกับชาวเขาในประเทศไทย

ชาวเขาในประเทศไทย มีประมาณ 20 เผ่า มีจำนวนประมาณ 1% ของประชากร ทั้งประเทศ เผ่าที่มีจำนวนมากที่สุดคือ กะเหรี่ยง น้อยที่สุดคือ อีก้อ กล่าวได้ว่า ชาวเขาเป็น ชนต่างวัฒนธรรมที่มีความเจริญในระดับผ่าน เป็นกลุ่มที่มีภาษา ชนบประเพณี และแนวทางการดำเนิน ชีวิตที่แตกต่างออกไปจากคนไทยบันพื้นราบ

1. ลักษณะของชาวเขา

อาศัยบนที่สูง ทำการเกษตรแบบไร่เลื่อนลอย เช่น ปลูกข้าว ปลูกผืน และพืชไร่ ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง แต่ละเผ่ามีอนุวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป บางกลุ่มอาศัยอยู่ห่างไกล การคุณนาคมไม่สามารถเข้าได้ถึง

2. บัญชาชาวเขา

บัญชาชาวเขาในฐานะเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มนึงในประเทศไทยมีมานาน และเป็นบัญชาให้สร้างความหนักใจให้แก่รัฐบาลอยู่มาก เพราะเป็นบัญชาติด้วยชาติและระหว่างประเทศ ได้แก่

ก. บัญชาการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งมีผลเสียต่อสภาพนิเวศวิทยา สาเหตุเกิดจากการที่ชาวเขาทำไร่เลื่อนลอยจึงมีการหักรังสางพงโคนต้นไม้เพาป่าไปเรื่อย ๆ ทำให้ต้นไม้ตามป่าเข้าถูกทำลายไปมาก เกิดการสูญเสียสภาพธรรมชาติ เป็นผลให้เกิดความแห้งแล้งของอากาศน้ำท่วม เพราะไม่มีต้นไม้ช่วยเก็บกักน้ำให้เกิดความชื้นซึ่น เป็นผลเสียทางด้านเศรษฐกิจตามมา

ข. บัญชาการปลูกฝันและค้าฝัน ก่อให้เกิดบัญชาฯสลดิตตามมา ซึ่งเป็นภัยร้ายแรงต่อสังคมไทยและสังคมต่างประเทศด้วย สาเหตุเพราะชาวเขานิยมการปลูกฝัน และลักษณะนำฝันออกไปขายทางชายแดน เพาะปลูกและค้าขายกันในป่าลึก ๆ การคุมนาคมเข้าไปไม่ถึง ยกแก่การที่รัฐบาลจะเข้าไปควบคุมได้ กลยุทธ์เป็นภัยสังคมอันร้ายแรงต่อโลก

ค. บัญชาด้านการเมือง สาเหตุเพราะชาวเขามักอาศัยในถิ่นที่อยู่ในการคุมนาคมในป่าลึกชายแดน ประกอบกับชาวเขารู้สึกถูกกดดัน ไม่มีสถานที่อยู่อาศัย จึงต้องเป็นเครื่องมือทางการเมืองของฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้ง่าย เป็นบัญชาต่อความไม่สงบแก่ประเทศไทยอย่างมาก

3. นโยบายการแก้ไขบัญชา

พิจารณาถึงสถานการณ์และสภาพการณ์ทางสังคมในปัจจุบัน สามารถใช้นโยบายการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม (assimilation) กับชาวเขาในฐานะชนต่างวัฒนธรรมได้ ทั้งนี้ เพราะปัจจุบันทางการสามารถเข้าถึงกลุ่มต่าง ๆ ของชาวเขาได้มากขึ้นทุกที่ ชาวเขายังได้มีการติดต่อกับคนบันพันธุ์หรือคนในเมืองมากขึ้น อีกทั้งชาวเขายังเป็นกลุ่มชนที่อิสระ เพราะฉะนั้น จึงเป็นโอกาสเดียวที่สามารถจะจูงใจกลุ่มชาวเข้าให้เข้ามาเข้ากับสังคมไทยได้มากขึ้น

ข้อดีของการใช้นโยบายการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมกับชาวเขา เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจและใกล้ชิดต่อกันมากขึ้น ทำให้ชาวเขายังไม่เกิดความรู้สึกแตกแยกโดยเดียว ทำให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโดยมีความเหมือนหรือความคล้ายคลึงกับความเป็นพลเมืองไทยโดยทั่ว ๆ ไป ความผูกพันต่อสังคมก็จะเป็นผลตามมา

ข้อเสนอแนะสำหรับมาตรการที่ควรใช้ควบคู่กับนโยบาย คือ

1. ปัจจุบันชาว夷ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการว่าเป็นผลเมืองไทยโดยสมบูรณ์ เช่น ต้องขึ้นทะเบียนบ้านทำสำมำโนครรัว และต้องผ่านการคัดเลือกทหารเมืองกับผู้ชายไทย โดยทั่ว ๆ ไป

2. รัฐบาลโดยความร่วมมือของสมาคม องค์กรหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของเอกชนและนิติบัตรศึกษา อาสาสมัครได้ร่วมกันจัดตั้งโครงการพัฒนาและส่งเสริมชาวด้านต่าง ๆ ขึ้นหลายโครงการ เพื่อพัฒนาสถานภาพความเป็นอยู่ของชาว夷ฯ ให้ดีขึ้นทั้งในทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การศึกษา การอนามัย การแพทย์ การสาธารณสุข และการโภชนาการ โครงการเหล่านี้ทำให้ทางการสามารถเข้าถึงชาว夷ฯ ได้มากและง่ายขึ้น เป็นผลให้ชาว夷ฯ มีการติดต่อ และมีความสัมพันธ์กับคนไทยทั่วไปมากขึ้น

3. ความมีการปรับปรุงด้าน การคุณภาพติดต่อเพื่อมีให้ชาว夷ฯ เกิดความรู้สึกว่าถูกทอดทิ้ง

4. ส่งเสริมการเศรษฐกิจในลักษณะต่าง ๆ เช่น ส่งเสริมการกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชและเกษตรกรรมต่าง ๆ แทนการปลูกผัก โดยทางการต้องจัดหาตลาดขายผลิตผลให้

5. จัดให้มีพิธีกรรมจาริก เพื่อเผยแพร่พุทธศาสนาไปยังหมู่ชาว夷ฯ เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจและกลุ่ม

6. ขยายการศึกษาไปยังเด็กชาว夷ฯ เพราะชาว夷ฯ ไม่มีภาษาเขียนเป็นของตนเอง จึงยังขาดสถาบันทางการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมการฝึกอาชีพในหมู่ประชากรชาว夷ฯ ด้วย

7. ส่งเสริมหัตถศิลป์ที่ดี ให้ชาว夷ฯ รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยมีหน้าที่ต่อความเป็นผลเมืองไทยที่ได้รับการยอมรับจากคนไทยทั้งประเทศ จึงควรให้ความจงรักภักดี

8. จัดตั้งนิคมหรือหมู่บ้านหรือชุมชนชาว夷ฯ เพื่อให้ชาว夷ฯ ได้อยู่เป็นหลักแหล่ง ไม่ทำไร่เลื่อนลอย เป็นการลดและป้องกันปัญหาสภาพนิเวศวิทยาถูกทำลายได้

การศึกษาเกี่ยวกับชนชาติชาวจีนในประเทศไทย

ชาวจีนเป็นชนด้วยวัฒนธรรมที่มีจำนวนมากที่สุดในประเทศไทย เป็นกลุ่มชนที่พยายามยึดมั่นรักษาไว้ด้วยความร่วมมือและเอกลักษณ์ของกลุ่มน้อยอย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะย้ายไปอยู่ในถิ่นใดก็ตาม แต่สำหรับในสังคมไทย ชาวจีนที่เข้ามาได้ถูกผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมเข้ามาเป็นคนไทยมาก โดยเฉพาะเด็กเชื้อสายจีนที่เกิดในเมืองไทย จนแทบจะแยกกันไม่ออกระหว่างคนไทยกับคนไทยเชื้อสายจีน

1. สภาพปัจจุห

คนไทยเริ่มเข้ามามีความสัมพันธ์กับคนไทยด้วยตัวเองและสัมภพสูงชัดเจน ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 16 และ 17 ส่วนใหญ่เข้ามาร่วมทำการค้าขายเรื่อยมาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ กลายเป็นปัจจุหชาติชาวจีนเข้ามายึดครองด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในสมัยรัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 5 ในช่วงปัจจุบันอิทธิพลทางเศรษฐกิจของคนไทยในสังคมไทยก็ยังมีอยู่มาก โดยเฉพาะทางด้านการค้าขายและยังมีปัจจุหทางด้านความแตกต่างของความเป็นอยู่ทางสังคมและรูปแบบวัฒนธรรมอีกด้วย จึงทำให้เกิดข้อต่อสังสัยขึ้นมาได้ว่า คนจีนส่วนใหญ่ในแต่ละกลุ่มจะมีการแสดงออกในความเป็นไทยหรือเป็นจีนมากกว่า ชนกลุ่มนี้จะมีความจงรักภักดีต่อประเทศไทยมากน้อยเพียงไร เพราะผู้ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับคนไทยในเมืองไทยบางท่านกล่าวไว้ว่า คนจีนบางกลุ่มแม้มีภูมิปัญญาทางการค้าและวัฒนธรรมที่สูงมาก ก็ยังคงแสดงออกในลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับคนไทย เช่น การใช้ภาษาจีนในการสื่อสารกับคนไทย หรือการรักษาภูมิปัญญาของตนเองไว้โดยตลอด

2. นโยบายต่อชาวจีน

ตามสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น กล่าวได้ว่าสังคมไทยสามารถใช้นโยบายการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม (assimilation) กับคนไทยได้ผลดีมากกว่าประเทศอื่น ๆ อีกหลายประเทศ เพราะมีปัจจัยเอื้ออำนวยหลายประการ

ก. คนจีนและคนไทยมีความสัมพันธ์กันมานาน

ข. เป็นเชื้อชาติผิวเหลืองเหมือนกัน มีลักษณะทางกายภาพคล้ายคลึงกัน

ค. มีหลักศาสนา หลักปรัชญา ความเชื่อถือ และทัศนคติ การมองโลกล้ำค้างาม เพราะนับถือศาสนาพุทธเช่นเดียวกัน แต่คนละนิกาย

ง. มีลักษณะนิสัยและเอกลักษณ์ทางด้านอุปนิสัยคล้ายคลึงกัน เช่น นับถือบรรพบุรุษ รักครอบครัว มีจิตใจเอื้อเฟื้อ

จ. ลักษณะนิสัยของคนไทย เช่น ความเอื้อเพื่อ การประسانประโยชน์ การมีขันติฯลฯ ทำให้คนจีนได้รับความสัมภាយหังกาญและใจ ในการที่จะเข้ามาอยู่ในสังคมไทย โดยปราศจากรังเกียจกีดกันจากคนไทย

ฉ. การที่คนไทยกับคนจีนมีการติดต่อกันในชีวิตประจำวัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ กันอย่างใกล้ชิดขึ้น ช่วยสร้างความเข้าใจและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อีกทั้งขัดทัศนคติ ที่ไม่ดีต่อกันลงไปได้

ช. การกระจายตัวของชาวจีนไปตามชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่าง จังหวัด มีส่วนทำให้คนจีนได้รับและเรียนรู้วัฒนธรรมไทยได้มากขึ้น

ช. ระบบการศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนรวมทั้งการอบรมระเบียน ของสังคม (socialization) ทำให้คนจีนได้มีโอกาสเรียนรู้และรับการถ่ายทอดวัฒนธรรมไทย อีก ทั้งเป็นวิถีทางให้เกิดการปรับตัวเข้าหากัน

ฌ. กลุ่มเพื่อน สื่อมวลชนต่าง ๆ และการสมาคมมีส่วนกระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดการ ผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมได้รวดเร็วขึ้น

ญ. อิทธิพลของอารยธรรมตะวันตกที่กระจายเข้ามาอยู่ในสังคมไทย ช่วยทำให้คนไทย และคนจีนเกิดความคล้ายคลึงไปในทำนองเดียวกัน

มีปัจจัยบางประการที่จัดได้ว่ามีส่วนในการเป็นอุปสรรคต่อการใช้ประโยชน์การผสม กลมกลืนทางวัฒนธรรมกับจีน

1. การรวมกลุ่มกันของชาวจีนตามแข็งกลุ่มหรือการรวมตัวกันเป็นสมาคม องค์กร มูลนิธิต่าง ๆ ทำให้ชาวจีนเกิดความฝักใฝ่กับกลุ่ม เห็นคุณค่าของกลุ่มพวกรังของตนมากขึ้น

2. การรวมตัวกันเป็นชุมชนชาวจีน (chiness community) เช่น สำเพ็ง เยาวราช ตลาดเก่า ฯลฯ ทำให้มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมเดิมในกลุ่มได้ง่ายตลอดเวลา เพราะเมื่อนักบินเป็น ศูนย์กลางเผยแพร่วัฒนธรรม

3. การอพยพเข้ามายัง และการอพยพเข้ามากำทำให้มีการถ่ายทอดวัฒนธรรม จีนกันมาก โดยเฉพาะผู้ที่อพยพเข้ามายังเป็นผู้เผยแพร่และถ่ายทอดให้กับลูกหลานที่อยู่มาก่อน

4. โรงเรียนจีนทั้งภาคกลางและภาคค่า รวมทั้งหนังสือเอกสารต่าง ๆ จัดได้ว่าเมื่อน เป็นศูนย์เผยแพร่ความเป็นชาตินิยม และปลูกฝังวัฒนธรรมให้แก่กันและกัน

5. ทัศนคติในเรื่องชาติพันธุ์นิยมในกลุ่มคนเจนทำให้คนเจนบางกลุ่มของคนกลุ่มนี้นิยมด้อยกว่าตน จึงอยู่ในลักษณะที่มีความเชื่อในชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเดิมของตนไม่ยอมเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ๆ

6. การให้บริการสังคมไทยไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึง ทำให้ชาวจีนมีการช่วยเหลือกันเองในหมู่พวกรของตน ทำให้ชาวจีนมีจิตใจขึ้นกับกลุ่มของตนมากขึ้น

7. การที่ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ทำให้คนเจนกับคนไทย (ส่วนมากเป็นชนบท) เข้าถึงกันได้น้อยและซักถามว่าที่ควรจะเป็น

ข้อสังเกต จากการศึกษาถึงประวัติ ภูมิหลัง และโครงสร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มชาวจีน ด้วยกัน จะเห็นได้ว่า ชาวจีนต้องการที่จะให้รัฐบาลไทยยอมรับการใช้นโยบายรวมพวกรกับกลุ่มชนชาวจีน แต่ผลปรากฏว่ารัฐบาลไทยสามารถใช้นโยบายการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมกับชาวจีนได้ผลดีมาก เพราะมีปัจจัยสนับสนุนหลายประการ ถึงแม้จะมีอุปสรรคบ้าง แต่ก็ไม่ทำให้การใช้นโยบายนี้ล้มเหลวไป แต่กลับได้ผลดีมากขึ้นทุกปี ดังจะเห็นได้จากการที่คนไทยกับคนจีน มีการผสมกลมกลืนกันจนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันไม่มีความรู้สึกว่าเป็นคนละเชื้อสาย และคนละรูปแบบวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ของชนทั้งสองกลุ่มนี้จึงไม่มีปัญหาเรื่องอะไรเกิดขึ้น จนนักวิชาการหลายท่านมองว่าคนจีนไม่ควรจะจัดเป็นชนกลุ่มน้อยในสังคมไทย

บรรณานุกรม

1. ขัจฉัย บุรุษพัฒน์ 2518 ชนกลุ่มน้อย กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพาณิช
2. ตาราง สุทธิศาสสน์ แนวความคิดในการศึกษาชนกลุ่มน้อย : วารสารสังคมศาสตร์
3. Bernard S. Phillips 1969 Sociology : Social Structure and Change London : The MacMillan company
4. Joseph B. Gitler 1964 Understanding Minority Groups New York : John Wiley and Sons, Inc.

apartheid
(ลักษณะการแบ่งแยก)

เป็นศัพท์ของพากอพริกัน หมายถึงนโยบาย-
การแบ่งกลุ่มเชื้อชาติ โดยเฉพาะพากผู้ดำ กับพาก
ผิวขาว การแบ่งแยกผิวในระบบ apartheid มีในประเทศ
อัฟริกาใต้ ทำให้เกิดปัญหาทางสังคมอย่างมาก เช่น
มีการแบ่งย่าน แบ่งกิจกรรม โดยเฉพาะของแต่ละพาก

marginal man
(บุคคลที่อยู่ในส่วน
เหลือมของสองสังคม)

บุคคลซึ่งรับเอกสารนิยมของ 2 หรือมากกว่า ระบบทางสังคมซึ่งมีวัฒนธรรมขัดแย้งกัน และมักมี พฤติกรรมที่แสดงออกทำให้ตัวเองมีความไม่สบายนิ บุคคลที่อยู่ในส่วนเหลือมของสองสังคมดังกล่าว呢 มีบุคลิกภาพที่ซับซ้อน มีพฤติกรรมไม่คงที่และมักจะเป็น แบบที่อาจเรียกได้ว่า “devided conscience” มีการแบ่งแยก โนนธรรมความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ไปตามพุติกรรม หรือสถานการณ์ที่กำหนด สมาชิกของชนกลุ่มน้อย มักจะเป็น marginal man

race
(เชื้อชาติ)

ในผ่านพ้นนี้ของมนุษย์จัดว่าเป็นกลุ่มเดียวกันแต่ ยังมีการแบ่งเป็นผ่านนี้อยู่ ๆ เนื่องมาจากสมาชิก บางกลุ่ม มีภูมิปัญญา กัน ยืนนี้จะเกี่ยวกับลักษณะที่ ปรากฏทางร่างกายที่แตกต่างกันจนเห็นได้ชัด ทำให้ เกิดการแบ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ มีการ แบ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ มีการแบ่งเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ คอเคเชียน มองโกลีเยน และนิโกร แต่ละกลุ่มยังมีการแบ่งเป็นกลุ่มย่อยอีก เช่น อัลไวน์, เมดิเตอร์เรเนียน, นอดิค, ปีกมี ฯลฯ

racism
(คตินิยมเชื้อชาติ)

เป็นหลักการที่ว่าเชื้อชาติเป็นตัวกำหนดที่สำคัญ ของความสามารถของมนุษย์ ดังนั้น กลุ่มเชื้อชาติหลาย ๆ กลุ่ม จึงสร้างลำดับชั้นของความสามารถในกลุ่มนี้ไว้ สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ มักใช้คำ ethnocentrism หรือชาติพันธุ์นิยม